

Myndighetens syn på...

**utbildningsplan
och kursplaner**

Yh

Myndigheten för
yrkeshögskolan

Utgiven av Myndigheten för yrkeshögskolan 2012

Dnr: YH 2012/3

ISBN-nr: 978-91-87073-03-8

Grafisk form: Markant Reklambyrå AB

Myndighetens syn på utbildningsplan och kursplaner

Introduktion

Utbildningsplanen är ett övergripande dokument som anger utbildningens mål, huvudsakliga innehåll, omfattning och vem som är utbildningsanordnare. Utbildningsplanens innehåll har avgörande betydelse då Myndigheten för yrkeshögskolan bedömer en utbildningsanordnares ansökan om att få anordna utbildning inom yrkeshögskolan. Utbildningsplanen bifogas myndighetens beslut om beviljande av utbildningen och är ett bindande åtagande för utbildningsanordnaren.

Utbildningsanordnaren ansvarar för innehållet i utbildningsplanen. En aktuell och uppdaterad utbildningsplan underlättar det löpande kvalitetsarbetet och bidrar till samsyn mellan utbildningsanordnaren, ledningsgruppen och de studerande. Den är också viktig för myndighetens tillsyn av utbildningen genom att den tydligt anger de specifika förutsättningarna för utbildningens genomförande. Utbildningsplanen ska alltid vara aktuell, komplett, konkret och användbar som styrande dokument för utbildningen. Utbildningens mål och innehåll konkretiseras sedan i kursplanerna, som fastställs av utbildningens ledningsgrupp.

Utbildningsplanens innehåll

Innehållet i utbildningsplanen ska följa regelverkets krav på genomförande av yrkeshögskoleutbildning och ska ge en tydlig bild av utbildningen och dess förutsättningar. Utbildningsutbudet inom yrkeshögskolan har stor bredd. Utbildningarna är anpassade till lokala förutsättningar och till den efterfrågan på arbetskraft som finns såväl lokalt och regionalt som nationellt. För att utbildningsplanen ska kunna fungera som ett effektivt styrande dokument, måste den tydligt återspegla varje utbildnings specifika innehåll och förutsättningar.

I det andra kapitlet av förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan framgår följande krav på utbildningsplanens innehåll:

7 § För varje utbildning ska det finnas en utbildningsplan. Av planen ska följande framgå:

1. den ansvariga utbildningsanordnaren och övriga utbildningsanordnare,
2. utbildningens mål och inriktning samt de kurser som ingår i utbildningen,
3. om utbildningen helt eller delvis bedrivs på engelska,
4. utbildningens omfattning, huvudsakliga uppläggning och organisation,
5. antalet timmar lärar- eller handledarledd verksamhet som utbildningen omfattar,
6. de krav på särskilda förkunskaper som ställs upp enligt 3 kap. 3 §,
7. de grunder som ska användas vid urval bland behöriga sökande till utbildningen,
8. de särskilda mål och krav som ska gälla för en examen om utbildningen kan få avslutas med en sådan, och
9. hur utbildningen ska kvalitetssäkras.

Utöver de krav förordningen ställer kan det finnas särskilda förutsättningar för en viss utbildning, till exempel regler för certifiering inom vissa yrken. Förutsättningarna ska i så fall framgå av utbildningsplanen. Ytterligare krav på och rekommendationer om utbildningsplanens innehåll framgår av myndighetens anvisningar till ansökan om att ingå i yrkeshögskolan.

Förtydligande om utbildningsanordnare

Ansvarig utbildningsanordnare är den organisation eller den person som har ansökt om och fått tillstånd att anordna utbildningen. Den ansvariga utbildningsanordnarens namn är det namn som organisationsnumret är registrerat under, även om det är en avdelning inom organisationen som skickar in ansökan. Den ansvariga utbildningsanordnaren är juridiskt och ekonomiskt ansvarig för utbildningen och

kan inte på något sätt överlämna ansvaret, oavsett vem som genomför utbildningen. Den ansvariga utbildningsanordnaren är myndighetens motpart.

Övrig utbildningsanordnare är en annan organisation (alltså med eget organisationsnummer) som har ett väsentligt pedagogiskt inslag i de delar av utbildningen där alla studerande deltar. Ett exempel på detta är när en ansvarig utbildningsanordnare lämnar över genomförandet av en kurs eller en hel utbildning på entreprenad. Den ansvariga utbildningsanordnaren är fortfarande ekonomiskt och juridiskt ansvarig för utbildningen.

En organisation som erbjuder lokaler, maskiner eller annan utrustning räknas inte som övrig utbildningsanordnare, inte heller gästföreläsare, platser för studiebesök och liknande pedagogiska inslag som är av mindre omfattning. Inte heller LIA-företag räknas, eftersom deras verksamhet inte omfattar de delar av utbildningen där alla studerande deltar.

Utbildningsplanen är ett levande dokument

Det kan finnas behov av att utveckla och anpassa en utbildning samtidigt som den pågår, exempelvis på grund av att arbetslivets behov förändras. Om utbildningsanordnaren gör förändringar i utbildningen ska dessa beskrivas i utbildningsplanen.

Ansökan om ändring i utbildningsplanen ska göras skriftligt till Myndigheten för yrkeshögskolan. Blanketter finns på myndighetens webbplats (Mina anordnarsidor). Där framgår vilka övriga dokument som ska bifogas. Om förändringen gäller en pågående utbildningsomgång, ska man bifoga de studerandes skriftliga samtycke till ändringen. Myndigheten prövar ansökan och medger ändringar som inte påverkar utbildningens övergripande mål eller yrkesrollen. Ändringarna får heller inte åsidosätta de huvudsakliga grunder på vilka utbildningen först beviljades.

Kursplanerna

Kursplan för varje kurs i utbildningen

Utbildningsplanen beskriver vilka kurser utbildningen innehåller samt deras omfattning och huvudsakliga mål. För varje kurs finns dessutom en kursplan som detaljerat visar bland annat kursens innehåll, mål och principer för betygssättning. Vad kursplanerna ska innehålla framgår av kapitel två i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan:

9 § För varje kurs ska det finnas en kursplan.

Av kursplanen ska följande framgå:

1. kursens benämning,
2. det antal yrkeshögskolepoäng som kursen omfattar,
3. målen för kursen,
4. kursens huvudsakliga innehåll,
5. om kursen helt eller delvis ges på engelska, och
6. de principer för betygssättning och former för kunskapskontroll som ska tillämpas.

Myndigheten ställer ytterligare krav på kursplanerna i en föreskrift om kursplaner (MYHFS 2009:1):

1 § För utbildning som ingår i yrkeshögskolan ska finnas kursplaner för de kurser som anges i utbildningsplanen för utbildningen. Kursplanerna för utbildningen ska utarbetas av utbildningsanordnaren tillsammans med den ledningsgrupp som utbildningsanordnaren tillsatt för utbildningen.

2 § Förutom vad som framgår av 2 kap 9 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan ska kursplanerna utformas så att det framgår vilka kunskaper de studerande ska ha efter avslutad kurs.

3 § De kursplaner som gäller för kurser som ingår i en utbildning ska fastställas av den ledningsgrupp som utsetts av utbildningsanordnaren.

4 § Ledningsgruppen ansvarar för att kursplaner omfattande alla kurser som ingår i utbildningen är fastställda senast det datum utbildningen påbörjas.

5 § Om utbildningsanordnare vidtar ändring av en kursplan ska denna kursplan på nytt fastställas av ledningsgruppen. Om ändringen avser kursens poäng eller annan ändring av väsentlig betydelse för utbildningens mål ska utbildningsanordnaren ansöka hos Myndigheten för yrkeshögskolan om att utbildningsplanen ska ändras.

Kursplanernas målbeskrivning ska stämma överens med beskrivningarna i utbildningsplanen, och ska gemensamt leda till utbildningens övergripande mål. Kursernas mål, betygsriterier och formerna för kunskapskontroll ska vara väl kända för de studerande. De studerande ska också informeras om vilka möjligheter de har att göra om ett visst prov eller annat moment i undervisningen. Detta är en förutsättning för att den studerande ska kunna ta ansvar för sitt lärande under hela utbildningen. De former för kunskapskontroll som bestäms för en viss kurs ska vara lämpliga i förhållande till kursmålen. Kursplanens beskrivning är bindande och gäller för både studerande och personal.

Betygssättning

Ett grundläggande krav för alla former av kunskapskontroll är att den ska genomföras på ett rättssäkert sätt, vilket innebär att metoder och krav ska vara kända. Bedömningen av de studerandes kunskaper, färdigheter och kompetenser måste därför följa kursplanens beskrivning. Tydliga kriterier för varje betygsnivå ska framgå av kursplanen och betygsriterierna ska vara kopplade till kursens mål. Inom yrkeshögskolan ska den tregradiga betygsskalan, IG – G – VG (Icke godkänt – Godkänt – Väl godkänt) tillämpas i samtliga kurser.

När en kurs avslutas ska utbildningsanordnaren bedöma om den studerande nått målen för kursen och sätta betyg enligt betygs-kriterierna. Betyget anger kvaliteten på måluppfyllelsen. I 2 kap 10 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan anges att betyg ska sättas på en "genomförd kurs". Av kursplanen ska därför framgå vad som krävs för att utbildningsanordnaren ska kunna bedöma om den studerande har nått kursmålen och för att det ska vara möjligt att sätta betyg.

Undervisning på engelska

Kursplanen ska ange om kursen bedrivs helt eller delvis på engelska, det vill säga om undervisningsspråket är engelska. Att använda engelskspråkig kurslitteratur betyder inte att kursen bedrivs på engelska.

Ledningsgruppen fastställer kursplanerna

Det är ledningsgruppen och utbildningsanordnaren som tillsammans utarbetar kursplanerna. Ledningsgruppen ansvarar för att de fastställs senast det datum utbildningen påbörjas. Beslutet ska protokollföras och det bör av kursplanerna framgå vilket datum de fastställdes.

Kursplanerna ska presenteras för de studerande i samband med att utbildningen startar. Förändringar av kursplanerna kan göras under utbildningens gång, men inte under pågående kurs. De nya kursplanerna ska fastställas av ledningsgruppen. Större förändringar som påverkar utbildningsplanen, till exempel kursers omfattning i poäng eller hela utbildningsmoment som tillförs eller utgår, måste godkännas av myndigheten innan ändringen kan genomföras.

Sammanfattning

- Utbildningsplanen är ett styrande dokument för utbildningen. Den ska tydligt återspegla varje utbildnings specifika innehåll och förutsättningar
- Kursplanernas innehåll ska utformas gemensamt av utbildningsanordnaren och ledningsgruppen
- Kursplanerna ska fastställas av ledningsgruppen senast det datum utbildningen startar
- Utbildningsanordnaren kan ansöka om ändringar i utbildningsplanen. Ansökan prövas av Myndigheten för yrkeshögskolan
- Kunskapskontroll och betygssättning ska göras enligt kursplanens beskrivning och i förhållande till kursmålen

Myndighetens syn på är en publikationsserie som ger Myndigheten för yrkeshögskolans tolkningar och rekommendationer kring olika ämnen som berör yrkeshögskolan som utbildningsform. Denna utgåva riktar sig till utbildningsanordnare och de personer som sitter i ledningsgrupper för yrkeshögskoleutbildningar.

Myndigheten för yrkeshögskolan
Swedish National Agency for
Higher Vocational Education
Box 145
721 05 Västerås
www.yhmyndigheten.se